

Antagen av OK ekonomisk förenings föreningsstämma den 28 maj 2026

Arbetsordning för Föreningsgranskare i OK ekonomisk förening

Inledning

Enligt OK:s verksamhetskod (Koden) ska föreningsstämman varje år välja en eller flera personer med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv (Föreningsgranskare) samt lägga fram en rapport över granskningen till stämman. Denna arbetsordning anger styrelsens riktlinjer för uppdraget.

Föreningsgranskarna ska ha en självständig och oberoende ställning i förhållande till styrelsen och vd. Om föreningsgranskare också är vald till förtroendevald revisor gäller denna arbetsordning för rollen som föreningsgranskare. Rollen som förtroendevald revisor lyder under främst **Lag (2018:672) om ekonomiska föreningar** och **Revisionslag (1999:1079)** och planeras och genomförs tillsammans med vald revisionsfirma.

Föreningsgranskarnas uppdrag

Syftet med uppdraget är att bedöma verksamheten under det gångna verksamhetsåret utifrån **Lag (2018:672) om ekonomiska föreningar**, **Årsredovisningslag (1995:1554)** samt **övrig relevant lagstiftning***, och hur Kodens principer tillämpats. Granskningen ska bland annat omfatta styrelsens **respektive** vd:s förvaltning, att verksamheten uppfyller föreningens ändamål och stämmobeslut samt att de demokratiska processerna är ändamålsenligt utformade och följs i föreningens hela organisation.

Granskningen ska även specifikt omfatta:

- **Att ersättningar till vd och ledande befattningshavare baseras på skriftliga underlag innehållande marknadsanalys och jämförelse mot likvärdiga befattningar i relevanta medlemsägda och kooperativa organisationer, för att säkerställa att ersättningen inte är marknadsledande.**
- **Att den totala kostnaden för vd och ledning (inklusive lön, rörliga delar, pensioner och förmåner) redovisas transparent och står i proportion till föreningens ekonomiska resultat.**

- **Att granskarna, vid förslag på nyinvestering eller utökat ägande utanför kärnverksamheten, initierar en oberoende riskanalys. Med kärnverksamhet avses här den löpande rörelsedrivande verksamhet som omfattas av föreningens nettoomsättning i resultaträkningen; finansiella investeringar i andra bolag, utdelningar samt värdeförändringar utanför den befintliga organisationen definieras härmed som fallande utanför kärnverksamheten.**
- **Att denna riskanalys utförs av en extern professionell part som står utanför styrelsens respektive vd:s kontroll och som inte haft uppdrag för föreningen de senaste tre åren.**

En del av granskningen ska avse styrelsens verksamhetsstyrningsrapport. Den delen av granskningen ska fokusera på att verksamhetsstyrningsrapporten i allt väsentligt speglar de verkliga förhållandena i föreningen utifrån **Årsredovisningslag (1995:1554)**. Föreningsgranskarna bör också genomföra en fördjupad granskning på ett eller flera områden som är relevant för verksamhetens tillämpning av Koden. Valda frågeställningar och varför dessa valts ska anges i granskningsrapporten. Frågeställningar som skulle kunna vara aktuella för fördjupad granskning är hur verksamheten bedrivs för att uppnå medlemsnytta, följsamhet mot stämmobeslut och processer för medlemsdemokrati.

Genomförande av uppdraget

Uppdraget ska utföras utifrån OK:s stadgar, Koden och denna arbetsordning. Även Svensk Kooperations "Väglädning för rollen som granskare ur ett medlemsperspektiv" bör utgöra utgångspunkt. För att kunna agera självständigt och oberoende ska Föreningsgranskarna ha tillgång till relevant information om verksamheten. Föreningsgranskare kan vid behov erbjudas utbildning/introduktion till OK:s verksamhet och till uppdraget. **Föreningen ska tillhandahålla de ekonomiska resurser som krävs för att Föreningsgranskarna ska kunna genomföra sitt uppdrag enligt denna arbetsordning, inklusive kostnader för oberoende externa analyser.**

För att uppnå en bred och relevant granskning krävs både god planering och att tillräckligt med tid avsätts för uppdraget. För att granskningen över tid ska bli så bra som möjligt behöver Föreningsgranskarna en flerårsplan. Flerårsplanen ska utgöra grund för den årliga och precisa granskningsplanen. Flerårsplanen ska varje år förlängas med ett år och får justeras om behov uppstår. Aktuell flerårsplan ska lämnas vidare till efterträdande Föreningsgranskare och ska (på anmodan) visas upp för OK:s föreningsstämmas valberedning.

Underlag för granskningen kan vara protokoll, OK:s Policysamling och andra styrdokument, intervjuer med OK:s ledning **samt oberoende externa analyser**. Föreningsgranskarna ska ha en ~~kontinuerlig dialog~~ **oberoende och professionell**

relation med ordförande och vd. Föreningsgranskarna ska medverka vid föreningsstämma, ägarträffar och medlemsmöten, för att stärka dialogen mellan Föreningsgranskare, övriga förtroendevalda och medlemmar. Föreningsgranskarna ska ~~efter avstämning med OK:s ledning~~ **oberoende av OK:s ledning** ges möjlighet att själva ta upp relevanta frågeställningar vid ägarträffar. Föreningsgranskarna ska delta i minst ett styrelsemöte per år.

Föreningsgranskarna ska, för styrelses och vd:s planering och förberedelse, också föreslå en plan för genomförande av de delar av granskningen som inbegriper eller är i behov av stöd från verksamheten. Föreningsgranskarna ska kallas till möten som är nämnda i plan för genomförande. Föreningsgranskarnas arbete ska dokumenteras för att säkerställa kontinuitet och Föreningsgranskarnas uppfyllande av flerårsplan (eller behov av justering av flerårsplanen).

Rapportering

Föreningsgranskarna ska lämna en rapport över granskningen till stämman. **Föreningsgranskarna ska, i god tid före ordinarie föreningsstämma, föra en dialog med Ägarombuden om väsentliga iakttagelser och preliminära bedömningar. Dialogen ska ge Ägarombuden tillräcklig insyn för att kunna fullgöra sitt uppdrag inför stämman.**

Rapporten ska övergripande beskriva genomförd granskning och betydelsefulla frågor samt ett uttalande om styrelsens verksamhetsstyrningsrapport är upprättad enligt Koden.

Rapporten ska särskilt redovisa:

- **Iakttagelser gällande ersättningsnivåer för vd och ledning i förhållande till kooperativa jämförelseobjekt.**
- **Slutsatser från den oberoende riskanalysen gällande investeringar utanför kärnverksamheten.**
- **Huruvida personliga kopplingar, bekantskaper eller intressekonflikter förelegat vid väsentliga investeringar, samt bekräftelse på att jävshantering skett enligt god styrelsesed.**

Rapporten ska lämnas i så god tid att den kan bifogas kallelse och handlingar inför föreningsstämma. Förutom den skriftliga granskningsrapporten är Föreningsgranskarna fria att kommunicera viktigare iakttagelser och slutsatser med styrelsen **respektive** vd.

Normhierarki och efterlevnad

Vid tillämpning av denna arbetsordning ska följande rangordning iakttas i enlighet med gällande rättspraxis. Vid eventuell konflikt mellan dokumenten gäller den ordning som anges nedan:

1. **Tvingande lagstiftning:** Främst **Lag (2018:672) om ekonomiska föreningar** samt **Årsredovisningslag (1995:1554)**.
2. **Föreningens stadgar:** OK Ekonomisk Förenings grundläggande stadgar.
3. **Föreningsstämmans beslut:** Beslut fattade av föreningens högsta beslutande organ.
4. **Svensk kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag (juni 2019)**.
5. **Arbetsordning för Föreningsgranskare (2026-05-28):** Detta dokument, vilket preciserar granskarnas mandat enligt **Lag (2018:672) om ekonomiska föreningar**.
6. **Interna policys och styrelsebeslut:** Dokument utfärdade av styrelsen. Dessa är underordnade Arbetsordningen.

* Förtydligande gällande övrig relevant lagstiftning:

Med övrig relevant lagstiftning avses bland annat, men är inte begränsat till:

- **Revisionslag (1999:1079):** För gränsdragning mellan ekonomisk revision och förvaltningsgranskning.
- **Inkomstskattelag (1999:1229):** För kontroll av att investeringar utanför kärnverksamheten inte äventyrar föreningens skattemässiga status.
- **Skadeståndsrättsliga principer:** Som de uttrycks i 21 kap. Lag om ekonomiska föreningar, vid bedömning av styrelsens och vd:s ansvar för ekonomisk skada till följd av oaktsamma investeringar eller bristande jävshantering.
- **God sed på arbetsmarknaden:** Vid granskning av huruvida ersättningsnivåer och avtalsvillkor är förenliga med kooperativa värderingar och inte är marknadsledande.